Liikenne- ja viestintävirasto
Transport- och kommunikationsverket

LAUSUNTO

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Liv@eduskunta.fi

Päiväys/Datum
20.01.2023
Dnro/Dnr
TRAFICOM/592793/03.03.01/2022
Viite/Referens
Asiantuntijalausuntopyyntö: VNS 15/2022 vp

Liikenne- ja viestintäviraston lausunto Valtioneuvoston selontekoon kansallisesta ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmasta vuoteen 2030, Hyvinvointia ja turvallisuutta muuttuvassa ilmastossa

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt asiantuntijaa kuultavaksi ja kirjallista asiantuntijalausuntoa valtioneuvoston selontekoon kansallisesta ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmasta vuoteen 2030 Hyvinvointia ja turvallisuutta muuttuvassa ilmastossa. Liikenne- ja viestintävirasto (jäljempänä Traficom) kiittää valiokuntaa mahdollisuudesta tulla kuulluksi asiassa.

Ilmasto muuttuu hillintätoimista huolimatta ja tämä aiheuttaa jo nyt vaikutuksia ja seurauksia luontoon, ihmisiin, talouteen ja yhteiskuntaan. Ilmastonmuutos kasvattaa riskejä mm. infrastruktuurille ja rakennetulle ympäristölle ja sen vaikutukset liikenne- ja viestintäinfrastruktuuriin vaikuttavat merkittävästi yhteiskunnan toimintavarmuuteen. Ilmastonmuutos lisää sään ääri-ilmiöitä, jotka muodostavat riskejä myös kaupunkiliikenteelle ja erityisesti joukkoliikenteen toimintavarmuudelle. Ennakoivan ja ennaltaehkäisevän sopeutumisen merkitys korostuu ja Traficom pitää ilmastonmuutokseen sopeutumisen vahvistamista tärkeänä hallinnonalallaan ja selontekoa kansalliseksi ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmaksi kattavana ja kannatettavana.

Trafcom toteaa, että ilmastonmuutokseen sopeutuminen vaatii uusien teknologioiden käyttöönottoa, jonka osalta kyberriskien hallinta on tarpeen huomioida toteutusvaiheessa ja varmistaa, että näiden osalta valvonnasta vastaavalla hallinnonalalla on riittävä resursointi.

Liikenne- ja viestintäinfrastruktuurin osalta sopeutumissuunnitelmassa tavoitteena on, että *Liikenne- ja viestintäinfrastruktuurin haavoittuvuudet on tunnistettu vuoteen 2026 mennessä ja ilmastokestävyys vahvistettu vuoteen 2030 mennessä.* Tavoitteen saavuttamista edistetään kolmella toimenpiteellä, jotka kaikki liittyvät Traficomin toimintaan ja Traficom pitää niitä hyvinä.

Toimenpiteessä 7.1 on esitetty, että Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan ilmastonmuutokseen sopeutumisen edellyttämät toimet tullaan sisällyttämään osaksi hallinnonalan vakiintuneita strategisia ohjausasiakirjoja. Traficom näkee, että ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvät asiat on hyvä koota yhteen esimerkiksi Liikenne 12 -suunnitelmaan ja vahvistaa myös tällä tavoin tehokasta toimeenpanoa ja seurantaa.

Toimenpiteessä 7.2 kehitetään liikennejärjestelmän ja liikenne- ja viestintäverkkojen tietopohjaista päätöksentekoa ja toimintamalleja. Traficom pyrkii edistämään selonteossa kuvattuja sopeutumistoimenpiteitä nykyisillä resursseilla, mutta haluaa

tuoda esiin, että suunnitelmassa mainittujen ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvien tietopohjaista päätöksentekoa edistävien toimenpiteiden, kuten liikennejärjestelmän riski- ja haavoittuvuustarkastelujen tekeminen, toimenpiteiden tunnistaminen, niiden dokumentointi ja seuranta sekä mahdollisten uusien sopeutumistoimenpiteiden edistäminen edellyttävät myös näitä osin uusia tehtäviä vastaavia resursseja.

Traficom pitää suunnitelmassa esitettyä toimenpidettä 7.3 yksityisteiden ja -siltojen kuntokartoituksesta ja sen pohjalta tiekuntien aktivoimista teiden perusparannukseen ja kunnossapitoon kannatettavana, kuten myös sähköisen palvelun kehittämistä. Työssä syntyvää tietoa voidaan hyödyntää myös Traficomin tuottamissa analyyseissä. Kokonaisuuden toteutuksen edellytyksenä on sen pitkäjänteisen rahoituksen ja resursoinnin varmistaminen.

Kirsi Karlamaa
Pääjohtaja

Asta Tuominen
Verkostojohtaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 20.1.2023. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.